

Orientacions als centres per a organitzar Els mòduls de l'Àrea FOL

**mòdul professional
empresa i iniciativa emprenedora**

1.- QÜESTIONS PRÈVIES

A. El mòdul d'Empresa i iniciativa emprenedora (EIE) treballa tres aspectes en relació amb el món de l'empresa: el foment de la iniciativa emprenedora, el coneixement del món de l'empresa (tipus, funcions, sistemes de gestió, oportunitats de creació, etc.) i la creació i posada en marxa d'una microempresa.

B. Fomentant la iniciativa emprenedora s'ha d'aconseguir que l'alumnat assumeixi la importància d'aquesta capacitat, no només per crear empreses, sinó també per desenvolupar amb eficàcia la seva feina professional dins de l'empresa, que cada vegada més valora aquesta iniciativa.

C. El caràcter emprenedor es treballa en el mòdul a través de quatre capacitats: la iniciativa en el treball, la creativitat, l'interès per la formació continuada i la cooperació amb les persones de l'empresa.

D. En alguns casos, el perfil del títol indica que la possibilitat de que el professional munti una empresa per si mateix és molt remota, però sempre és possible que en algun moment de la seva trajectòria professional formi part d'un projecte de creació d'una activitat empresarial. En aquests títols el mòdul ha de donar més importància als dos primers aspectes (la iniciativa emprenedora i el coneixement de l'empresa) i relativitzar el tercer aspecte.

També s'ha de tenir en compte que el mòdul compleix una funció de transversalitat que permet la mobilitat del professional cap a altres sectors en els quals sigui més factible la creació d'una microempresa.

E. A primer curs, especialment als cicles de GM, el desconeixement dels processos de treball de la professió i del sector empresarial per part de l'alumnat i la manca de maduresa personal, dificulten inicialment l'assoliment dels RA del mòdul, especialment, els relacionats amb l'oportunitat de creació de microempreses, la identificació d'oportunitats de negoci, la influència del micro i el macroentorn en l'empresa i l'elaboració d'un pla d'empresa. A segon curs, aquesta dificultat queda atenuada, especialment pel millor coneixement de la seva professió i el major nivell de maduresa.

F. D'altre banda l'aprenentatge del mòdul en allò relacionat amb la creació i posada en marxa d'una microempresa representa una oportunitat d'inserció a mig termini, després d'un període de treball real, per la qual cosa adquireix autèntica significativitat per a l'alumnat, tant de GM com de GS, a 2n. curs, quan està més pròxima la seva sortida laboral. Aquestes consideracions fan que sigui aconsellable ubicar el mòdul a segon curs.

G. Als cicles de GS, la maduresa personal de l'alumnat, pròpia d'una etapa més avançada, facilita l'assoliment dels RA del mòdul, tenint en compte, a més a més, que molts alumnes d'aquest nivell provenen de cicles de GM i tenen certa experiència inicial de treball, la qual cosa els confereix un coneixement bàsic professional i del món de l'empresa. En aquests cicles, tot i que, d'acord amb el punt anterior, es manté la recomanació d'impartir el mòdul a segon curs, en alguns casos es podria pensar en impartir-lo a primer curs, sempre que no es doni la situació explicada al punt H.

H. Els cicles de grau mitjà incorporen un mòdul de Síntesi i els de grau superior un de Projecte, que lògicament, s'imparteixen sempre a 2n. curs. Quan el tipus i el contingut del treball de síntesi o del projecte ho requereixin, el mòdul d'Empresa i iniciativa emprenedora haurà de contribuir a definir i crear l'estructura empresarial que permeti situar el projecte en una organització àmplia i en un context de mercat.

2.- DISTRIBUCIÓ ORIENTATIVA DEL MÒDUL

En base a les consideracions del punt anterior es proposen següent distribució pel mòdul d'Empresa i Iniciativa emprenedora entre 1r. i 2n. curs:

CICLES DE GRAU MITJÀ	<table border="1" data-bbox="866 786 1294 904"> <tr> <th data-bbox="866 786 1078 844">1r.</th> <th data-bbox="1078 786 1294 844">2n.</th> </tr> <tr> <td data-bbox="866 844 1078 904"></td> <td data-bbox="1078 844 1294 904">Mòdul EIE</td> </tr> </table>	1r.	2n.		Mòdul EIE				
1r.	2n.								
	Mòdul EIE								
CICLES DE GRAU SUPERIOR	OPCIÓ A: <table border="1" data-bbox="866 1039 1294 1158"> <tr> <th data-bbox="866 1039 1078 1097">1r.</th> <th data-bbox="1078 1039 1294 1097">2n.</th> </tr> <tr> <td data-bbox="866 1097 1078 1158"></td> <td data-bbox="1078 1097 1294 1158">Mòdul EIE</td> </tr> </table> OPCIÓ B: <table border="1" data-bbox="866 1270 1294 1388"> <tr> <th data-bbox="866 1270 1078 1328">1r.</th> <th data-bbox="1078 1270 1294 1328">2n.</th> </tr> <tr> <td data-bbox="866 1328 1078 1388">Mòdul EIE</td> <td data-bbox="1078 1328 1294 1388"></td> </tr> </table>	1r.	2n.		Mòdul EIE	1r.	2n.	Mòdul EIE	
1r.	2n.								
	Mòdul EIE								
1r.	2n.								
Mòdul EIE									

3.- METODOLOGIA

3.1. Contextualització

D'acord amb els RD que estableixen els títols nous LOE, els currículums dels mòduls de EIE estan contextualitzat per a cada títol. Aquesta contextualització s'ha fet en tres àmbits:

En el títol - S'han evitat coincidències entre el mòdul EIE i la resta de mòduls del títol. (ex.: Tipus d'empreses del sector en el cicle de GS de Patronatge i moda)

En el sector i l'activitat - S'han adequat i especificat els RA, els CA i els Continguts dels mòduls EIE, d'acord amb les característiques específiques de les empreses del sector (ex. Formes jurídiques d'empresa més habituals en el sector de la restauració, l'hoteleria i el càtering - Cicle GM de Cuina i restauració)

En el nivell (GM i GS) - S'han adequat els RA, els CA i els Continguts dels mòduls EIE de grau mitjà i grau superior a la formació de base i la maduresa personal de l'alumnat tipus en cada cas i als nivells competencials que corresponen a cada nivell. (ex. Elabora el balanç social d'una empresa (GS) - Identifica les responsabilitats socials de l'empresa (GM))

La contextualització implica que els RA, els CA o els Continguts del currículum del mòdul EIE poden variar segons el títol.

En general, s'ha contextualitzat tot el mòdul en l'àmbit de la microempresa (fins a 10 treballadors), que es considera el tipus d'empresa més adequat a les possibilitats reals dels tècnics i tècnics superiors i més comú al teixit empresarial de Catalunya.

Per tal de facilitar la impartició del mòdul EIE contextualitzat s'estan elaborant Fitxes de característiques de diferents sectors i títols. Es poden trobar al lloc web de Formació i Orientació Laboral: www.xtec.cat/fp - Cicles Formatius - Famílies Professionals. En aquest lloc es poden trobar també els mòduls professionals de EIE dels títols que s'implanten el curs 2009-2010.

3.2. Nous continguts

El currículum del mòdul EIE és completament nou, si es té en compte que el mòdul s'ha d'impartir a tots els títols. Es poden trobar continguts semblants al crèdit d'Administració, gestió i comercialització en la petita empresa, que només es fa en un nombre reduït dels cicles actuals. En comparació amb aquest mòdul els continguts més novedosos són:

- La innovació a l'empresa.
- La iniciativa emprenedora.
- La figura de l'empresari.
- L'entorn de l'empresa.
- La responsabilitat social empresarial.
- La detecció de noves idees i oportunitats de negoci.
- La forma empresarial del TRADE.
- Els serveis d'assessorament i ajuda als emprenedors.
- Les ajudes per a la creació d'empreses.

En relació amb els RA i Continguts del mòdul, el currículum incideix especialment en el foment de l'esperit emprenedor, en la creació de cultura d'empresa, en l'elaboració del pla d'empresa i en la creació i posada en marxa, deixant només un RA a la gestió empresarial. En comparació amb el crèdit d'AGCE es pot dir que es treballa molt menys la gestió de l'empresa i molt més la creació d'empresa.

3.3. El Pla d'empresa

Pel que fa al pla d'empresa, el currículum preveu l'elaboració d'un pla senzill, que doni a l'alumnat les eines bàsiques, per una banda per assolir que pot crear la seva pròpia empresa i, per altra, per a que, en el seu moment, pugui iniciar l'elaboració d'un pla d'empresa complet i definitiu, assessorat convenientment pels serveis públics d'ajuda i foment de creació d'empreses.

4.- NORMATIVA I CONVALIDACIONS

En els currículums de cada títol consten les convalidacions amb els crèdits dels títols actuals (LOGSE). S'han de consultar la Fitxa Resum i la Gestió acadèmica en cada cas (www.xtec.cat/fp/estudis/fp/nova_fp/). En el mateix lloc es pot consultar també els reials decrets que estableixen els títols i els mòduls professionals, inclòs el de EIE corresponent al títol.

En general, mòdul de EIE es convalida per el crèdit d'Administració, gestió i comercialització de la petita empresa del títol LOGSE del mateix nivell. Cal comprovar en cada títol el reconeixement d'aquesta convalidació

5.- NECESSITATS D'ADAPTACIÓ DE LES INSTAL·LACIONS

Cada vegada més, la globalització de les activitats empresarials i dels mercats i l'increment de la informació necessària per arribar al coneixement i prendre decisions, fan que les activitats de classe s'hagin de desenvolupar amb mitjans informàtics connectats a Internet. Entre les possibles activitats, que requereixen d'aquests mitjans, destaquen les següents:

- L'anàlisi dels mercats i dels productes.
- La recerca d'informació sobre les empreses del sector.
- La consulta de dades econòmiques empresarials.
- La consulta de normativa per a la constitució d'una empresa.
- La recerca d'ajuts i subvencions per a la creació d'empreses.
- La informació sobre els tràmits i els requisits per iniciar l'activitat empresarial.
- L'elaboració dels plans de màrqueting, de financiació i d'inversions.
- La realització de l'estudi de viabilitat.
- L'elaboració del pla d'empresa.

Cal, doncs, que les aules assignades per impartir el mòdul de EIE estiguin equipades amb les connexions, el maquinari i el programari adequats per desenvolupar les activitats.

Pedagògicament, a l'hora de desenvolupar aquestes activitats, es fa impossible treballar en el mateix aula amb un nombre d'alumnes superior a 20. En aquest cas, s'hauria de poder desdoblant el grup classe, assignant hores de desdoblament al mòdul, cosa que actualment no està reconeguda.

6.- NECESSITATS DE FORMACIÓ DEL PROFESSORAT

La formació continguda en el mòdul EIE evoluciona cap a una intensificació de la cultura d'empresa, del foment de la iniciativa emprenedora i del descobriment de les possibilitats de creació de la pròpia empresa par part de l'alumnat. El professorat que imparteixi el mòdul, haurà de tenir en compte aquestes perspectives a l'hora d'orientar la seva futura formació.

El caràcter novedós del mòdul implica pràcticament una formació integradora de tots els coneixements continguts en el mòdul. En cas d'una formació prèvia en gestió

empresarial, el punt 3.3. dóna referències sobre nous continguts que poden necessitar d'una formació actualitzada.

7.- INCORPORACIÓ DE LA LLENGUA ANGLESA AL CICLE FORMATIU

Les necessitats d'un mercat de treball integrat a la Unió Europea fan que la llengua anglesa esdevingui fonamental en la inserció laboral de l'alumnat dels cicles formatius. D'altra banda cal donar resposta al compromís amb els objectius educatius sobre l'anglès plantejats per als propers anys per la pròpia Unió Europea. Amb la finalitat d'incorporar i normalitzar l'ús de la llengua anglesa en situacions professionals habituals i en la presa de decisions en l'àmbit laboral, en aquest cicle formatiu XXXXXXXXXX s'hauran de dissenyar activitats d'ensenyament-aprenentatge que incorporin la utilització de la llengua anglesa, en almenys un dels mòduls del cicle (o en almenys un dels mòduls següents), d'acord amb el resultat(s) d'aprenentatge i criteris d'avaluació següents:

(Es pot escollir només 1 o els 2, segons la decisió del grup d'elaboració del currículum per a cada cicle)

Resultat d'aprenentatge

1. Interpreta informació professional en llengua anglesa -manuals tècnics, instruccions, catàlegs de productes i/o serveis, articles tècnics, informes, normativa, entre d'altres, aplicant-ho en les activitats professionals més habituals.
 - 1.1 Aplica en situacions professionals la informació continguda en textos tècnics o normativa relacionats amb l'àmbit professional.
 - 1.2 Identifica i selecciona amb agilitat els continguts rellevants de novetats, articles, notícies, informes i normativa, sobre diversos termes professionals.
 - 1.3 Analitza detalladament les informacions específiques seleccionades.
 - 1.4 Actua en conseqüència per donar resposta als missatges tècnics rebuts a través de suports convencionals -correu postal, fax- o telemàtics -correu electrònic, web-.
 - 1.5 Selecciona i extreu informació rellevant en llengua anglesa segons prescripcions establertes, per elaborar en llengua pròpia comparatives, informes breus o extractes.
 - 1.6 Complimenta en llengua anglesa documentació i/o formularis del camp professional habituals.
 - 1.7 Utilitza suports de traducció tècnics i les eines de traducció assistida o automatitzada de textos.
2. Es comunica en llengua anglesa, per escrit i/o oralment, amb clients o usuaris utilitzant situacions professionals habituals.
 - 2.1 Elabora documentació i textos relacionats amb les funcions més habituals de la professió.
 - 2.2 Utilitza amb agilitat la documentació i textos escrits en llengua anglesa habituals en situacions professionals diverses.
 - 2.3 Manté converses en llengua anglesa en situacions professionals habituals.
 - 2.4 Utilitza normes de protocol en l'atenció al client o usuari.
 - 2.5 Aplica amb fluïdesa la terminologia de la professió en llengua anglesa.
 - 2.6 Empra les estratègies comunicatives adequades a cada situació professional.
 - 2.7 Resol amb autonomia els problemes de comprensió i d'expressió en les comunicacions professionals.
 - 2.8 Utilitza suports de traducció tècnics i les eines de traducció assistida o automatitzada de textos.

Generalitat de Catalunya

Departament d'Educació

**Direcció General d'Ensenyaments
Professionals, Artístics i Especialitzats**

Servei d'Organització del Currículum de la
Formació Professional Inicial